

**CRNA GORA
MINISTARSTVO FINANSIJA**

Broj: 02-03-13548/

Podgorica, 18. oktobar 2018. godine

**MINISTARSTVO EKONOMIJE
- n/r ministarke, gospođe Dragice Sekulić -**

Poštovana gospođo Sekulić,

Povodom *Predloga uredbe o podsticanju direktnih investicija*, Ministarstvo finansija daje sljedeće

MIŠLJENJE

Na tekst *Predloga uredbe* i pripremljeni Izvještaj o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Dostavljenim Uredbom propisuju se uslovi i način podsticanja razvoja kroz privlačenje direktnih investicija u proizvodni sektor ili sektor usluga, kriterijumi za dodjelu sredstava za podsticanje direktnih investicija i dinamika isplate tih sredstava, kao i druga pitanja od značaja za povećanje konkurentnosti i razvoj Crne Gore kroz priliv direktnih investicija.

Na osnovu podataka koje ste dostavili u Izvještaju o analizi uticaja propisa u dijelu procjene fiskalnog uticaja, za implementaciju *Predloga Uredbe* obezbijedena su finansijska sredstva Zakonom o izmjenama Zakona o budžetu za 2018. godinu ("Sl.list CG", br: 55/18), kod potrošačke jedinice Sekretarijat za razvojne projekte, na izdatku 4181 – Subvencije za proizvodnju i pružanje usluga u iznosu od 1.120.000,00 €. Zahtjevom za budžetskim sredstvima za 2019. godinu, Sekretarijat za razvojne projekte je predvidio sredstva u iznosu od 1.200.000,00 €, za navedene namjene.

Shodno navedenom, Ministarstvo finansija daje saglasnost na *Predlog uredbe o podsticanju direktnih investicija*, s tim da se sredstva neophodna za realizaciju *Uredbe* usklade sa sredstvima odobrenim godišnjim Zakonom o budžetu Crne Gore, za ove namjene.

S poštovanjem,

MINISTAR
Darko Radunović

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ PROPISA	Ministarstvo ekonomije
NAZIV PROPISA	Predlog Uredbe o podsticanju direktnih investicija

1. Definisane probleme

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

Uredbom su propisani uslovi i način podsticanja razvoja kroz privlačenje direktnih investicija u proizvodni sektor ili sektor usluga, kriterijumi za dodjelu sredstava za podsticanje direktnih investicija i dinamika isplate tih sredstava. Predmetni podzakonski akt ima za cilj unapređenje poslovnog ambijenta države i povećanje konkurentnosti privrede, kojim se teži privlačenju novih investitora, povećanju zaposlenosti, naročito u manje razvijenim područjima Crne Gore, kao i uravnoteženju regionalnih razlika.

Neuravnotežen privredni i regionalni razvoj Crne Gore, nizak nivo konkurentnosti, slaba izvozna orjenitisanost i nekontinuiran razvoj su problemi čiji bi se efekat ublažio koridženejm podsticaja kroz predmetnu Uredbu. Dalje, na ovo osnovi nastaje niz problema socio-ekonomskog karaktera, što ugrožava uslove za razvoj privrede i obeshrabruje realizaciju novih biznis ideja. Kroz ovu Uredbu se zbog gore navedenih stavki predviđa stvaranje uslova za povoljniji poslovni ambijent, koji će podsticajem domaćih i stranih investicija u svim područjima Crne Gore, doprinjeti povećanju konkurentnosti i izvoznog potencijala industrije uvođenjem novih tehnologija i znanja, i omogućiti otvaranje novih radnih mjesta.

Oštećena strana jesu mala, srednja i velika preduzeća. Međutim, ukoliko se razvoj MSP posmatra kao glavni pokretač razvoja ekonomije, u krajnjem negativne posljedice prethodnih problema odražavaju se na opšte socio-ekonomsko stanje Crne Gore.

U slučaju status quo, neusvajanje ove Uredbe dovelo bi do nemogućnosti realizacije investicionih projekata i dodjele sredstava za podsticanje investicija, što bi se odrazilo na nemogućnost realizacije samih investicija i otvaranja novih radnih mjesta.

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
- Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

Uredbom o podsticanju direktnih investicija stvara se osnov za finansijske podsticaje kojima se privlače nove direktne investicije koje kreiraju nova radna mjesta i donose nove tehnologije i nova znanja u Crnu Goru. Njen osnovni cilj je unapređenje poslovnog ambijenta, odnosno stvaranje povoljnije investicione klime, što će za krajnji rezultat imati povećanje konkurentnosti privrede Crne Gore, povećanje izvoza, smanjenje nezaposlenosti i migracije stanovništva, kao i uravnoteženje, odnosno smanjenje regionalnih razlika.

Osim pomenutih efekata, važno je istaći efekat novih direktnih investicija u odnosu na mala i srednja privredna društva u Crnoj Gori, koja će imati priliku da postanu dobavljači novootvorenih većih kompanija. Ukoliko postanu dobavljači, osim sigurnog kupca i tržišta, naša mala i srednja privredna društva će kroz saradnju sa novootvorenim kompanijama moći unaprijediti svoja znanja i vještine u proizvodnom i tehnološkom procesu.

Sredstva za podsticanje investicija se dodjeljuju na osnovu podnošenja prijave na javni oglas za učešće u postupku dodjele sredstava za podsticanje direktnih investicija i zaključenja ugovora o korišćenju sredstava za podsticanje direktnih investicija sa Vladom Crne Gore i to za investicione projekte koji se realizuju u proizvodnom i sektoru usluga.

Sredstva za podsticanje investicija mogu se dodijeliti za investicione projekte čija je minimalna vrijednost ulaganja 250.000 eura, kojima se obezbjeđuje zapošljavanje najmanje osam novozaposlenih lica u roku od tri godine od dana podnošenja prijave za učešće u postupku dodjele sredstava za podsticanje investicija

Za ulaganje u investicione projekte na području jedinice lokalne samouprave iz sjevernog i središnjeg regiona, osim Glavnog grada Podgorice, sredstva za podsticanje investicija mogu se dodijeliti za investicione projekte čija je minimalna vrijednost ulaganja 100.000 eura i kojima se obezbjeđuje zapošljavanje najmanje četiri novozaposlena lica u roku od tri godine od dana podnošenja prijave.

Pravni osnov za donošenje Uredbe o podsticanju direktnih investicija sadržan je u članu 19a stav 3 Zakona o regionalnom razvoju („Službeni list Crne Gore“, br. 20/11, 26/11 i 20/15), kojim je predviđeno da se propisom Vlade uređuju uslovi i način podsticanja razvoja kroz privlačenje direktnih investicija, kriterijumi za dodjelu sredstava za podsticanje direktnih investicija, dinamika isplate tih sredstava, kao i druga pitanja od značaja za povećanje konkurentnosti i razvoja Crne Gore kroz priliv direktnih investicija.

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
- **Obrazložiti preferiranu opciju?**

Predmeti podrške predmetnog podzakonskog akta predstavljaju moguće opcije, tako da se sredstva mogu opredijeliti za:

- **Ulaganja u materijalnu imovinu** koja obuhvataju investiranje u zemljište, objekte, proizvodne pogone, mašine i opremu, kao i troškove zakupa poslovnih prostorija za potrebe realizacije investicionog projekta i investiranje u zakupljeno zemljište, objekte i proizvodne pogone, pod uslovom da period zakupa nije kraći od deset godina od dana zaključenja ugovora o korišćenju sredstava za podsticanje investicija

- **Ulaganja u nematerijalnu imovinu** koja obuhvataju ulaganja u patente i licence, u skladu sa propisima kojima se uređuje državna pomoć, na koje se obračunava amortizacija, a koje koristi korisnik sredstava i vode se u bilansima stanja tog korisnika sredstava.

Sredstva za podsticanje direktnih investicija dodjeljuju se u iznosu od 3.000€ do 10.000€ po novozaposlenom licu na osnovu bodovanja sljedećih kriterijuma:

1. reference privrednog subjekta;
2. udio drugih privrednih subjekata iz Crne Gore tokom i nakon realizacije investicionog projekta;
3. vrijednost investicionog projekta;
4. efekti investicionog projekta vezani za istraživanje i razvoj;
5. efekti investicionog projekta na ljudske resurse;
6. efekti uticaja investicionog projekta na životnu sredinu;
7. obim međunarodnog prometa;
8. ekonomski efekti investicionog projekta;
9. efekti investicionog projekta na regionalni razvoj i
10. pismo o namjerama lokalne samouprave u kojoj privredni subjekat namjerava da ulaže

Ukupna vrijednost dodijeljenih sredstava ne može prelaziti određeni procenat vrijednosti investicionog projekta u zavisnosti od veličine privrednog društva koje je korisnik sredstava, i može iznositi:

- najviše do 50% od ukupne vrijednosti ulaganja u investicioni projekat za velika privredna društva;
- najviše do 60% od ukupne vrijednosti ulaganja u investicioni projekat za srednja privredna društva;
- najviše do 70% od ukupne vrijednosti ulaganja u investicioni projekat za mala privredna društva

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

Predmetnim podzakonskim aktom kojim se predviđa finansijska podrška u vidu dodjele sredstava za podsticanje investicija u proizvodni i uslužni sektor direktno će se uticati na privlačenje direktnih investicija, a time će se ostvariti uticaj na povećanje konkurentnosti, smanjenje regionalnih razlika, ujednačeniji privredni razvoj i otvaranje novih radnih mjesta.

Nema troškova za građane i privredu, na osnovu primjene predmetnog podzakonskog akta.

Dakle, nema troškova.

Predmetni podzakonski akt neće dovesti do stvaranja biznis barijera. Što se tiče administrativne opterećenosti, ona se odnosi na dokumentaciju koju je neohodno da dostave aplikanti koji podnose prijavu u okviru Javnog poziva, a kasnije u slučaju odobrenih aplikacija potrebno je redovno dostavljati dokaze o realizaciji aktivnosti kako bi se stekli uslovi za dodjelu sredstava za podsticanje investicija.

- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijedena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteci finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.

U 2018. godini su za isplatu sredstava za podsticanje direktnih investicija opredijeljena budžetska sredstva Sekretarijata za razvojne projekte na poziciji 418-Subvencije u iznosu od **1.250.000,00€**, od čega su isplaćena sredstva u iznosu od **329.999,98 eura**. Za isplatu su preostale dvije rate u iznosu od **70.000€** i **50.000€** za investicione projekte koji se realizuju shodno već zaključenim ugovorima o korišćenju sredstava za podsticanje direktnih investicija. Po rebalansu budžeta su sa predmetne budžetske pozicije Sekretarijata za razvojne projekte preusmjerena sredstva na drugu poziciju u iznosu od 130.000,00€, po zahtjevu Ministarstva finansija, povlačenje u svrhu uštede.

Preostala sredstva Sekretarijata za razvojne projekte u iznosu od **670.000 eura** će biti iskorišćena za implementaciju u 2018. godini, ukoliko preostale dvije rate budu isplaćene u 2018. godini. Ukoliko dvije rate ne budu isplaćene u 2018. godini, za implementaciju nove Uredbe o podsticanju direktnih investicija na raspolaganju će biti sredstva u iznosu od **790.000 eura** u 2018. godini.

Dodijeljena sredstva za podsticanje investicija isplaćuju se korisniku sredstava nakon zaključenja ugovora, u ratama koje iznose jednu trećinu od ukupnog iznosa dodijeljenih sredstava za podsticanje investicija, i to:

- 1) prva rata se isplaćuje, nakon što korisnik sredstava podnese činidbenu garanciju, u skladu sa ugovorom i članom 36 ove uredbe;
- 2) druga rata se isplaćuje nakon što korisnik sredstava podnese izvještaj nezavisnog revizora kojim se potvrđuje da je realizovao više od 50% vrijednosti ulaganja u investicioni projekat, u skladu sa ugovorom i članom 36 ove uredbe;
- 3) treća rata se isplaćuje nakon što korisnik sredstava podnese izvještaj nezavisnog revizora kojim se potvrđuje da je realizovao investicioni projekat, u skladu sa ugovorom i članom 36 ove uredbe.

Period realizacije investicionog projekta može iznositi najduže tri godine od dana podnošenja prijave za učešće u postupku dodjele sredstava za podsticanje direktnih investicija. Dinamika isplate sredstava zavisi od dinamike realizacije investicionog projekta. Shodno tome, korisniku sredstava mogu biti isplaćene sve tri rate u prvoj godini ili jedna rata u prvoj godini a ostale dvije u trećoj godini (na primjer 2018. jedna rata, 2020. preostale dvije rate) ili u drugoj godini (2019. godine).

U zahtjevu Sekretarijata za razvojne projekte za budžetska sredstva za 2019. godinu na poziciji 418 Subvencije – predviđena su sredstva u iznosu od **1.200.000,00€**.

Implementacijom ove Uredbe ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze.

Odluku o dodjeli sredstava za podsticanje direktnih investicija, po osnovu ove Uredbe donosi

Vlada Crne Gore.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertna podrška i ako da, kako.
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.

Nije korišćena eksterna ekspertna podrška u pripremi predmetnog podzakonskog akta.

Konsultacije su vršene sa potencijalnim investitorima, u cilju identifikovanja njihovih problema i potreba, kako bi se utvrdile dodatne opcije predmeta podrške navedenog podzakonskog akta u cilju prevazilaženja postojećih problema. Glavni rezultati konsultacija i predlozi koji su prihvaćeni odnosili su se na iznose minimalnog ulaganja potrebnog za otpočinjanje investicije i broja novootvorenih radnih mjesta koje investicija prdviđa, u zavisnosti u kom regionu se realizuje investicioni projekat.

7: Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

Sam podzakonski akt sadrži detalje vezane za način sprovođenja Uredbe, strateški prioritne djelatnosti koje se podržavaju kroz korišćenej podsticaja na osnovu ove Uredbe, finansijskom okviru i proceduri realizacije i bodovanja, učešća na javnom oglasu i neophodne dokumentacije za prijavu aplikacija, kao i kriterijumima koji moraju biti zadovoljeni za dodjelu sredstava po osnovu Uredbe.

Indikatori ispunjenja ciljeva početno jesu broj odobrenih aplikacija, a zatim i broj uspješno završenih investicionih projekata i novootvorenih radnih mjesta.

Monitoring i evaluaciju predmetnog podzakonskog akta vršice Ministarstvo ekonomije i Ministarstvo finansija.

Datum i mjesto

12/10/2011, Podgorica

Starješina

